

відділ), тимчасовості та індикатора для перегляду.

– Можливості отримання дезагрегованої інформації та агрегації даних за різними концепціями.

– Кольорова карта з навігацією на основі індикатора з урахуванням географічної території, групи інспекторів та інспектора.

– Відстеження вимог і штрафів для компаній, ступінь їх виконання.

Практичне використання результатів функціонування системи моніторингу з охорони праці дозволяє забезпечити наукову підтримку вирішення широкого класу завдань, пов'язаних зі зниженням професійного ризику на виробництві. Разом з тим побудова та дослідження математичних моделей, які одночасно враховують не тільки показники виробничого травматизму та професійної захворюваності, але й показники інспекційної діяльності дозволять більш ґрунтовно оцінювати стан охорони праці не тільки на окремому підприємстві, але на декількох підприємствах однієї галузі (виду економічної діяльності).

Чинне законодавство та власна відповідальність стимулюють роботодавців оцінювати ризики для свого персоналу та вживати відповідних заходів [2, 3]. Якщо профілактичні заходи спрямовані на уникнення ризиків, то заходи контролю застосовуються для зменшення ризиків та управління ними. Профілактика означає дію або практику, спрямовану на уникнення ризику на виробництві. На відміну від профілактики, контроль - це термін для опису заходів зі зменшення ризику, коли ризик неможливо усунути. Своєчасне та раціональне використання даних системи моніторингу дозволить за змогою уникнути ризиків, або зменшити їх вплив шляхом вжиття профілактичних заходів.

Список використаних джерел

1. O. Kruzhilko, V. Maystrenko, V. Kalinchyk, Y. Polukarov, L. Mitiuk, N. Bilotserkivska, L. Borysova, T. Kachur. Development of the effective information and analytical support of the OSH management system. Journal of Achievements in Materials and Manufacturing Engineering 2020; 2 (99): 72-84. DOI: 10.5604/01.3001.0014.1777. URL: <https://journalamme.org/resources/html/article/details?id=204688>
2. Chambers H. Prevention and control strategies. URL: https://oshwiki.eu/wiki/Prevention_and_control_strategies (дата звернення: 18.04.2022).
3. Kuhl K., Brück C. Hierarchy of prevention and control measures. URL: https://oshwiki.eu/wiki/Hierarchy_of_prevention_and_control_measures (дата звернення: 18.04.2022).

НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ «ОСНОВИ ВИРОБНИЧОЇ БЕЗПЕКИ У МАЙСТЕРНЯХ»

Кудря Оксана Володимирівна

Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

Анотація: У статті розглянуто особливості навчання здобувачів освіти за освітнім компонентом «Основи виробничої безпеки у майстернях». Аналізується змістове наповнення даного освітнього компоненту, розглянуто очікувані результати навчання з дисципліни.

Ключові слова: професійна освіта, виробнича безпека, навчальні майстерні, безпека праці, виробничі майстерні.

Ефективна підготовка студентської молоді до майбутньої професійної діяльності є важливим завданням, що стоїть перед сучасною системою освіти. На факультеті технологій та дизайну здобувачі освіти отримують ряд спеціальностей, зокрема, і «015.17 Професійна

освіта (Деревообробка)» та 015.17 Професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості).

Підготовка фахівців професійної освіти в галузі деревообробки, орієнтованих на здійснення кваліфікованої педагогічної діяльності та виконання сучасних і конкурентоспроможних виробничих завдань з організації технологічних процесів в умовах навчальних та виробничих майстерень (цехів), що володіють системою професійних якостей та ціннісних орієнтацій із широким доступом до працевлаштування у освітніх закладах та підприємствах деревообробки.

Підготовка фахівців професійної освіти в галузі легкої промисловості, передбачає формування у них здатності здійснювати кваліфіковану педагогічну діяльність у закладах професійної (професійно-технічної) освіти та у виробничих умовах з підготовки конкурентоспроможних робітників; здатності виконання сучасних завдань з організації технологічних процесів в умовах навчальних та виробничих майстерень чи цехів

Аналіз проблематики підготовки здобувачів професійної освіти показав, що ключові питання висвітлюються в працях Т. Борисової, Л. Гриценко, В. Калязіна, В. Конделя [1], Є. Кулика, П. Кузьменко, І. Савенка, В. Титаренка [2], Н. Орлової, А. Цини [3] та ін.

Метою статті є аналіз особливостей навчання студентів за освітнім компонентом «Основи виробничої безпеки у майстернях».

Професійна підготовка студентів спеціальностей спеціальності «015.17 Професійна освіта (Деревообробка)» та 015.17 Професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості) передбачає опанування ними освітнього компоненту «Основи виробничої безпеки у майстернях».

Метою вивчення дисципліни є надання знань, умінь, здатностей (компетенцій) для здійснення ефективної професійної діяльності шляхом забезпечення оптимального управління безпечною трудовою діяльністю у майстернях навчальних закладів, формування у студентів відповідальності за особисту та колективну безпеку та усвідомлення необхідності обов'язкового виконання у повному обсязі всіх заходів гарантування безпеки праці на робочих місцях.

Навчальна дисципліна «Основи виробничої безпеки у майстерні» займає провідне місце у структурно-логічній схемі підготовки фахівців освітнього ступеня «бакалавр», оскільки є дисципліною, що використовує досягнення і методи фундаментальних та прикладних наук: загальної фізики, хімії, вищої математики, психології.

Змістовий компонент дисципліни складається з двох модулів. За першим змістовим модулем «Організаційно-правові засади безпеки праці учнів у шкільних майстернях» передбачено опанування у навчальному процесі таких питань: загальні питання безпеки праці здобувачів освіти; правові та організаційні основи безпеки праці у майстернях; державне управління, державний нагляд і громадський контроль за безпекою праці; організація безпечної трудової діяльності здобувачів освіти у навчальних майстернях; навчання з питань безпеки праці у навчальних майстернях.

За другим змістовим модулем «Гігієна трудової діяльності здобувачів освіти, безпека і пожежна профілактика» передбачено опанування наступних питань: основи фізіології та гігієни праці здобувачів освіти, повітря робочої зони, освітлення навчально-виробничих приміщень, вібрація, шум, ультразвук та інфразвук, основи навчально-виробничої безпеки, електробезпека, основи пожежної профілактики в навчально-виробничих приміщеннях.

Очікувані результати навчання з дисципліни є такі: студенти мають знати систему державного управління безпекою праці в Україні, основні санітарно-гігієнічні умови праці; класифікувати шкідливі та небезпечні виробничі чинники, застосувати у своїй діяльності положення нормативно-правових документів з безпеки праці, проводити інструктажі з питань безпеки праці, рекомендувати заходи з профілактики виробничого травматизму.

Таким чином, підготовка майбутніх фахівців професійної освіти в галузі легкої промисловості та в галузі деревообробки передбачає опанування у навчальному процесі основ виробничої безпеки у майстернях. Вивчення дисципліни спрямоване на формування у

студентів відповідальності за особисту та колективну безпеку, здатностей для здійснення ефективної професійної діяльності шляхом забезпечення оптимального управління безпечною трудовою діяльністю у майстернях навчальних закладів, виробничих майстернях.

Список використаних джерел

1. Кондель В. М. Охорона праці в галузі: конспект лекцій для студентів денної та заочної форм навчання всіх спеціальностей педагогічного університету / В. М. Кондель, Ю. В. Калязін. Полтава: ПНПУ, 2011. 127 с.
2. Титаренко В. М. Основи виробничої безпеки у майстернях. Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2016. 296 с.
3. Цина А. Ю. Основи охорони праці : [підручник для студентів педагогічних ВНЗ] / Андрій Юрійович Цина. Полтава : ПНПУ, 2014. 383 с.

СТАН ЦИВІЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЇЇ РОЗВИТКУ

Кулько Ліна Олександрівна

Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

Анотація. У статті розглянуто питання про стан цивільної безпеки на даний час і фактори, що суттєво впливають на неї. Досліджено перспективи поліпшення стану цивільної безпеки у майбутньому.

Ключові слова: цивільна безпека, підприємство, держава, нещасні випадки, європейські стандарти.

Питання цивільної безпеки та охорони праці є дуже актуальними нині, оскільки кожна людина має право на безпечні і комфортні умови праці.

Як би не було прикро за те все, що відбувається протягом останнього часу, але питання нашої безпеки зараз є найважливішим як ніколи раніше. Навіть ті, хто ніколи нічим подібним не цікавились, включаючи навіть тих, хто весь час нехтували банальними правилами безпеки у житті, починають замислюватися над значущістю цього питання.

Переконаючись на власному досвіді можна стверджувати, що більшість людей нехтує власною безпекою керуючись висловом: «Зі мною точно такого не станеться». І як правило, у таких людей обов'язково трапляється нещасний випадок, а все через безвідповідальне ставлення до роботи, нехтування елементарними правилами безпеки та не розуміння наслідків, до яких це може призвести.

Неодноразово власну безпеку ігнорують через мотив вигоди. Вона може бути як матеріальна, так і нематеріальна. Це може стосуватися як і заробітної плати, премії, так і будь-якого матеріального заохочення. Що стосується нематеріального, то це і підвищення на посаді, авторитет чи повага серед колег, чи навіть проста похвала [2].

І частіше, коли йде мова про ціну такої вигоди, то чим вона більша, тим частіше безпека праці чи життя відходить на «другий план».

Крім того, важливу роль цивільної безпеки у сучасному житті відіграє ряд факторів. Серед яких розпорядження «Про скасування наказу Міністерства освіти і науки, Міністерства з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи, Державного комітету з промислової безпеки, охорони праці та гірничого нагляду від 21 жовтня 2010 р. № 969/922/216» [5]. Якщо стисло, то дане розпорядження зменшує навчальне навантаження з дисциплін, пов'язаних з охороною праці, виключає вивчення ряду важливих дисциплін з охорони праці, безпеки життєдіяльності, цивільного захисту у закладах вищої освіти, скасовує включення тематичних розділів з цих предметів в навчальні плани та навчальні або виробничі практики студентів. До того ж дане